

Saksfremlegg

Arkivsak-dok. 20/24851-1
Saksbehandler Jon Arne Kongtorp

Saksgang	
Vilt- og fiskeutvalget	25.02.2020

Forskrift om adgang til jakt etter elg, rådyr og hjort, Lillestrøm kommune

Rådmannens innstilling:

Forslag til *Forskrift om adgang til jakt på elg, rådyr og hjort, Lillestrøm kommune* sendes på høring. Høringsfristen settes til 4 uker

1. Oppsummering

I henhold til *Forskrift om forvaltning av hjortevilt § 6* (hjorteviltforskriften), skal kommunen fastsette minsteareal for godkjenning av vald og fellingstillatelser for elg, hjort og rådyr i en forskrift. Skedsmo, Fet og Sørum har hver sine forskrifter i dag som må samordnes til en forskrift gjeldende for Lillestrøm kommune. Gjeldende minstearealer for elg på 2 000 daa iht. gjeldende forskrifter foreslås videreført. Minsteareal for rådyr foreslås videreført som i dag bortsett fra Sørum øst der minstearealet reduseres til 500 daa så det blir likt for hele Lillestrøm kommune. For hjort foreslås et minsteareal på 12 000 daa vest for Glomma og 30 000 daa øst for Glomma. Det åpnes samtidig for jakt på hjort i gamle Fet kommune.

2. Bakgrunn

I forbindelse med kommunesammenslåing må kommunale forskrifter samordnes og tilpasses ny kommune. Forskriftene som må samordnes er:

FOR-2001-05-15-532 Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort, rådyr og bever, Vestby, Ski, Ås, Frogn, Nesodden, Oppegård, Fet, Enebakk, Nes, Eidsvoll og Oslo kommuner, Oslo og Akershus

FOR-2019-03-20-267 Forskrift om adgang til jakt på elg, hjort og rådyr, Skedsmo kommune, Akershus

FOR-2018-12-12-2284 Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Sørum kommune, Akershus

3. Faktaopplysninger

Relevante bestemmelser:

- Forskrift om forvaltning av hjortevilt § 6 (hjorteviltforskriften)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 8 - 12
- Forskrift om adgang til jakt på elg, hjort og rådyr, Skedsmo kommune, Akershus

- Forskrift om adgang til jakt på elg, hjort og rådyr, Sørums kommun, Akershus
- Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort, rådyr og bever, Fet kommune m. fl.

4. Vurderinger

Iht Hjorteviltforskriften skal minstearealet fortrinnsvis fastsettes likt for hele kommunen. Fastsetting av minstearealet er det viktigste virkemiddelet i reguleringen av bestandsstørrelsen. Minstearealet bør samordnes med de øvrige virkemidlene for å nå kommunens mål i hjorteviltforvaltningen. Andre virkemidler som hjorteviltforskriften gir er fravik av minstearealet ved bruk av § 7 (50 %-regelen) og § 15 vedrørende bestandsplanlegging. Fravik iht §7 kan gjøres på bakgrunn av ulikheter i artens levevilkår i kommunen, bestandens størrelse og utvikling, den skade viltet volder eller andre ekstraordinære forhold.

Minsteareal for elg

For Skedsmo, Fet og Sørums kommuner er minstearealet for elg i gjeldende forskrifter satt likt og er på 2 000 daa.

Det meste av arealet i Lillestrøm kommune er organisert i to elgvald med egne bestandsplaner. *Fet og Sørums øst elgvald* innbefatter det meste av arealet øst for Glomma med et tellende areal på 120 500 daa innafor Lillestrøm kommune. Til valdet hører også et jaktfelt i Nes på 17 792 daa. To jaktfelt øst for Glomma i Lillestrøm kommune på til sammen 22 000 daa ligger under Aurskog-Høland elgvald.

Fet og Sørums øst elgvald organiserer 60 000 daa vest for Glomma.

I tillegg kommer 24 500 daa i gamle Skedsmo kommune som ikke er organisert i eget vald.

For *Fet og Sørums øst elgvald* ble det i perioden 2016-2018 felt en elg pr 1 939 daa i gjennomsnitt pr år. Tilsvarende for perioden 2013-2015 ligger det 1 626 daa bak hver felte elg. I 2019 ble det bevisst lagt opp til lavere avskytning og arealet bak hver felte elg i valdet var i 2019 på 2 941 daa. For hele bestandsplanperioden 2019-21 er det lagt opp til en avskytning på 180 elg, dvs 60 pr år.

For *Sørums, Skedsmo og Fet elgvald* ble det i årene 2013-2019 felt i gjennomsnitt 34 elg pr år med 2 000 daa bak hver felte elg.

For den delen av Skedsmo som ikke er med i Sørums, Skedsmo og Fet elgvald, har kommunen tildelt årlige fellingstillatelser. I perioden 2015-2019 har tildelingen variert fra 8 til 12 pr år med et fellingsresultat fra 5 til 9 elg pr år. Dette tilsvarer et areal fra 2 072 til 3 064 daa bak hver tildelte og 2 724 til 4 558 daa for hver felt elg i samme periode.

Rådmannen foreslår at minstearealet for godkjenning av vald og fellingstillatelse for elg settes til 2000 daa i Lillestrøm kommune. Dette er et minsteareal som i stor grad gjenspeiler dagens elgbestand og samsvarer godt med dagens tildeling og felling av elg.

Hvis det viser seg at avskytningen bør endres for deler av eller hele kommunen, kan §7 (50%-regelen) benyttes

Minsteareal for rådyr

For Skedsmo og Fet kommuner er minstearealet for rådyr i gjeldende forskrifter satt til 500 daa. For Sørums kommune er minstearealet satt til 500 daa vest for Glomma og 800 daa øst for Glomma.

I rundskriv M-478, veileder til Forskrift om forvaltning av hjortevilt står det følgende om ulikt minsteareal i en kommune: «Hovedregelen er ett minsteareal per kommune for hver art. Det kan imidlertid fastsettes forskjellige minsteareal i ulike deler av en kommune dersom det er vesentlig forskjell på beitegrunnlag, bestandstetthet eller skadepress. I slike tilfeller bør grensene mellom områder med ulikt minsteareal følge klare skillelinjer i terrenget, eksempelvis større vassdrag, snauffjellstrekninger med videre. Tilsvarende kan kommunen unntaksvis vurdere differensiert minsteareal mellom områder med vesentlig variasjon i bonitet og produktivitet. Det er naturlig at høyproduktive arealer, som gir mye godt beite, får et lavere minsteareal enn områder med store uproduktive arealer.» Det antas at årsaken til differensieringen i Sørums kommuner har sitt utspring i forskjellig bestandstetthet. De seinere år har imidlertid §7 blitt benyttet øst for Glomma slik at minstearealet for godkjenning av vald og tildeling av rådyr i praksis har vært 500 daa også der.

Videre står det i rundskriv M-748 om forvaltning av rådyr: «Da dødelighet utenom jakt er mer variabel for rådyr enn de tre andre hjorteviltartene, kan det være vanskeligere å planlegge størrelsesordenen på uttaket av rådyr..... Grunnet variabel dødelighet utenom jakt vil det være hensiktsmessig å evaluere trenden i bestandstetthet over tid og ikke fra år til år.»

Trenden for seinere år er at bestandstettheten for rådyr har vært jevnt stigende i regionen.

Rådmannen foreslår at minstearealet for godkjenning av vald og fellingstillatelse for rådyr settes til 500 daa i Lillestrøm kommune.

Minsteareal for hjort

I Skedsmo er minstearealet for hjort i gjeldende forskrift satt til 15 000 daa, for Sørums kommuner 12 000 daa. I Fet er det ikke åpnet for hjortejakt.

Det ble åpnet for jakt på hjort i Sørums kommuner i 2006, i Skedsmo i 2009. Det har blitt innrapportert fra 0-4 felt hjort pr år fra 2006 til 2015. I 2016 ble det rapportert 4 felte dyr, i årene etterpå 5 felte dyr pr år i Sørums kommuner. Det tilsvarer 13 663 daa pr felte dyr i Sørums kommuner vest for Glomma. Øst for Glomma og i Skedsmo er det ikke rapportert felt hjort siden det ble åpnet for jakt på arten. Det kan tyde på at tettheten av hjort er større i Sørums kommuner vest enn øst for Glomma og i Skedsmo. I Ullensaker mot grensa til Sørums kommuner har det lenge vært større tetthet av hjort, noe som ikke unaturlig medfører større tetthet av hjort i tilgrensende del av Sørums kommuner. En må anta at det er spørsmål om tid før hjorten får større utbredelse og høyere tetthet i resten av Lillestrøm kommune. Bl a må en påregne innvandring i søndre deler av Fet da tettheten av hjort i Båstad som grenser inntil, er ganske stor i dag. Iht Veileder til Forskrift om forvaltning av hjortevilt, M-478, er "hovedregelen at det åpnes for jakt i hele kommunen. I særskilte tilfeller kan det likevel være relevant å åpne for jakt i deler av en kommune. Dette er kun relevant i kommuner med særdeles ulike levevilkår for hjortevilt, for eksempel der utbredelsen av den respektive arten av naturlig årsak er veldig ulik." Levevilkårene for hjort i Fet er ikke ulikt for resten av Lillestrøm kommune øst for Glomma. Det er derfor ikke noe alternativ å la dagens geografiske avgrensning for åpning for hjortejakt bestå, dvs at Fet delen ikke åpnes for hjortejakt. Pga forskjellig bestandstetthet øst og vest for Glomma er det naturlig å differensiere minstearealet for godkjenning av vald og fellingstillatelser ved å benytte Glomma som skille. Vest for Glomma foreslås å opprettholde dagens minsteareal som gjelder for Sørums kommuner og la den gjelde også i Skedsmo delen. Det er vanskelig å definere riktig minsteareal øst for Glomma da bestanden fortsatt er lav med relativt få observasjoner.

I Veileder M-478 står det: "Det framgår av naturmangfoldloven § 16, tredje ledd at høsting kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd. Denne bestemmelsen lister opp to vilkår som må være oppfylt for å tillate høsting. Vilkåret «best

tilgjengelig dokumentasjon» knyttes til både innhold og form på dokumentasjonen som kommunen må skaffe. Hvis det er mangelfulle data og utilstrekkelig faglig dokumentasjon, bør kommunen avstå fra å åpne for jakt. Det andre vilkåret om at arten «produserer et høstingsverdig overskudd» gir en klar anvisning på at høstingen skal være bærekraftig på kort og lang sikt. Et høstingsverdig overskudd innebærer at hele overskuddet kan tas ut, uten at det går ut over bestandens produksjonsevne. I de tilfeller en ønsker å høste mer enn overskuddet eller høste der det ikke er et overskudd, må det dokumenteres en antatt vekst slik at arten på sikt produserer et høstingsverdig overskudd. I denne sammenheng vil det være formålstjenlig å se en bestand over større enheter enn en enkelt kommune, og gjennom interkommunalt samarbeid legger til rette for en planmessig beskatning innenfor gitte rammer.”

Det foreligger hverken data eller tilstrekkelig faglig dokumentasjon som beskriver bestandstettheten av hjort øst for Glomma. En må imidlertid anta vekst, slik det beskrives i veilederen, slik at arten på sikt produserer et høstingsverdig overskudd. Ut fra erfaring i andre kommuner der hjorten har etablert seg i nyere tid, kommer en veldig fort “bakpå” uten en aktiv forvaltning. Det foreslås derfor et minsteareal på 30 000 daa øst for Glomma.

Produktivt skogareal øst for Glomma utgjør ca. 137 000 daa. I tillegg kommer eventuelt dyrka mark arealer som kan regnes som tellende areal. Som tellende areal regnes iht §8 i Hjorteviltforskriften: «For elg, hjort og rådyr skal kommunen som hovedregel regne skogareal og myr under skoggrensa som tellende areal. Med skogareal menes både produktiv og uproduktiv skog, og både lauvskog og barskog. Kommunen kan godkjenne andre arealtyper som tellende areal der disse er av stor betydning for vedkommende art». For å opprette vald for hjort står det følgene i §9 i Hjorteviltforskriften: «Valdet skal være sammenhengende og ha en avgrensning som gjør det egnet til jakt på elg, hjort og/eller rådyr. Valdet må omfatte et tellende areal som minst tilsvarer minstearealet for vedkommende hjorteviltart. Valdet kan i tillegg omfatte annet areal enn tellende areal.» Hvor mange vald og fellingstillatelser som kan tildeles for hjort øst for Glomma med et minsteareal på 30 000 daa må vurderes ut fra ovennevnte kriterier, men et grovt anslag tilsier 5 fellingstillatelser.

Ved å benytte §7 i Hjorteviltforskriften kan en ved enkeltvedtak redusere minstearealet til 15 000 daa eller høyne til 45 000 daa ut fra endring i bestandstetthet og ønsket avskytning. Fravik fra minstearealet kan gjøres gjeldende ned på valdnivå.

Rådmannen foreslår at minstearealet for godkjenning av vald og fellingstillatelse for hjort settes til 12 000 daa vest for Glomma og 30 000 daa øst for Glomma i Lillestrøm kommune.

Naturmangfoldloven

Av naturmangfoldlovens § 7 fremgår det at prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. § 8: Kunnskapsgrunnlaget. Kommunen har et godt kunnskapsgrunnlag når det gjelder de berørte artene rådyr og elg. Det er i en årrekke ført fellingsstatistikker og sett-elg skjemaer. For hjorten, som er en relativt ny art i Lillestrøm kommune, mener en å ha relativt god oversikt over tettheten i de forskjellige deler av kommunen og hvor innvandring fra nabokommuner vil medføre høyere tetthet i nær framtid. Kommunen mener å ha tilstrekkelig kunnskap om artene og konsekvensene av forskriftsendringen slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. I og med at naturmangfoldet i liten grad berøres, og det ikke kan påvises effekter på verdifull natur, legger kommunen til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter de andre miljøprinsippene i §§ 9 til 12.

Rådmannens forslag til forskrift følger i vedlegg.

5. Kommunikasjonstiltak

Vedtaket sendes på høring til aktuelle interesseorganisasjoner, jaktrettshavere, jaktvald, Viken Fylkeskommune og nabokommuner. Legges ut på kommunens hjemmeside.

6. Konklusjon

Forslag til *Forskrift om adgang til jakt på elg, rådyr og hjort, Lillestrøm kommune* sendes på høring. Høringsfristen settes til 4 uker.

Dato: **Velg dato**

Trine Myrvold Wikstrøm

Rådmann

Dokumentet er elektronisk godkjent